

Drage Žejanke i Žejanci, dragi gosti,

Izuzetno mi je drago da se proslava ovogodišnje Jadrinje poklapa s još jednim važnim događajem za Žejane, a to je otvaranje privremenog prostora Zavičajnog centra "Žejane".

Sjećam se vrlo dobro kada sam prvi puta došla u Žejane, krajem kolovoza 2007. godine. Prije polaska iz Ičića za Žejane, dobila sam ovakva uputstva od Maura (Doričića): "Skreni lijevo kod Permana i nastavi voziti još dvadesetak minuta. Kada budeš u šumi i kada ti se bude činilo da nema više ničega i da si se izgubila, ti samo nastavi dalje." U nekoliko jednostavnih riječi dobila sam i uputstvo za dalje i lekciju za život.

Kada sam uspješno i sretno stigla do žejanske škole, *la šula*, ove škole koja je danas, bar za vas i za mene, centar zbivanja, u njoj su me dočekala nasmijanja lica i čvrsti stisak ruke *de Žejânci*: Mauro, Edi (ali u stvari Mauro), Vilim, Željko, Rado (ali u stvari Cvetko), Lučano, Nenad, Ive...

Pokušala sam objasniti zašto dolazim u Žejane i što su mi planovi, uz bojazan da ću zvučati apstraktno i suhoparno. Međutim, raspoloženi, razgovorljivi i za jezik zainteresirani Žejanci brzo su razbili moje strahove.

Nekoliko dana kasnije održala sam opširniju prezentaciju u Žejanama u kojoj sam u više detalja govorila o mom projektu dokumentiranja i očuvanja žejanskog jezika, koji je tada bio na početku. Jedan od tri glavna cilja koje sam tada istakla bilo je i osnivanje zavičajnog centra, u kojemu sam željela da Žejanke i Žejanci imaju uvjete da rade i sami na očuvanju svoga jezika, ali i gdje će se moći pohvaliti pred posjetiocima s raznim materijalima i izlošcima koji predstavljaju njihovu kulturu, tradiciju i povijest.

Iako ovaj prostor, koji se danas otvara, ne zadovoljava još sve ove namjene, mislim da se svi možemo složiti da predstavlja vrlo značajan korak prema tom cilju i da je puno toga učinjeno. Drugim riječima, još uvijek se vozimo kroz šumu, ali više ne izgleda kao da oko nema ničega, i već se naziru kuće s lijeve, a škola s desne strane.

Kao što piše u UNESCO-vim dokumentima "gubitak bilo kojeg jezika je gubitak za cijelo čovječanstvo". U ovo doba globalizacije, manji lokalni jezici sve su više na uzmaku pred globalnim i većinskim jezicima. Stoga mi je želja da Žejanke i Žejanci, zajedno sa mnom, ustraju dalje tim putem kroz šumu, kao što su i do sada činili generacijama, a da se na kraju toga puta i dalje i još dugo čuje *avostra mušâta limba žejânska*. Vjerujem da će otvaranje ovog prostora pripomoći u ispunjenju ovog cilja.

Avostra,

Zvezdana

.

New York, 26.11.2011.